

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแลต่อความเป็นภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มารับการรักษา แผนกผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน โรงพยาบาลกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 20 ราย ผลการศึกษาได้เสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น สามส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลก่อนการทดลอง และหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1. คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลในกลุ่มทดลอง

2. คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลในกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ความเป็นภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของกลุ่มทดลองลดลง ภายหลังได้รับการพยาบาลโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล ทดสอบโดยใช้สถิติ Dependent t – Test

2. สมมติฐานที่ 2 ความเป็นภาระเชิงปรนัย ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาล โดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ทดสอบโดยใช้สถิติ ANCOVA และใช้คะแนน Pretest เป็นตัวแปรร่วม

3. สมมติฐานที่ 3 ความเป็นภาระเชิงอัตนัย ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาล โดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ทดสอบโดยใช้สถิติ ANCOVA และใช้คะแนน Pretest เป็นตัวแปรร่วม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย ระดับของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้ผู้ป่วย ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย และผู้ช่วยผู้ดูแล

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม (n = 10)		กลุ่มทดลอง (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	2	20	2	20
หญิง	8	80	8	80
อายุ				
20-39 ปี	4	40	2	20
40-59 ปี	3	30	3	30
60 ปี ขึ้นไป	3	30	5	50
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้รับการศึกษา	1	10	1	10
ประถมศึกษา	8	80	6	60
มัธยมศึกษา	1	10	3	30
ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย				
น้อยกว่า 6 เดือน	3	30	3	30
7- 12 เดือน	2	20	2	20
13- 18 เดือน	2	20	2	20
19- 24 เดือน	2	20	2	20
31-36 เดือน	1	10	1	10
ระดับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้ผู้ป่วย				
ระดับที่สาม	5	50	5	50
ระดับที่สี่	1	10	1	10
ระดับที่ห้า	-	-	-	-
ระดับที่หก	4	40	4	40

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม (n = 10)		กลุ่มทดลอง (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย				
สามี	1	10	1	10
ภรรยา	5	50	2	20
บุตรชาย	1	10	1	10
บุตรสาว	3	30	6	60
ผู้ช่วยผู้ดูแล				
มี	6	60	8	80
ไม่มี	4	40	2	20

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 และ 60 ตามลำดับ ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยอยู่ในช่วง น้อยกว่า 6 เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 ให้การดูแลในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้ผู้ป่วยอยู่ในระดับที่สาม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 และส่วนใหญ่มีผู้ช่วยผู้ดูแลทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง คิดเป็นร้อยละ 60 และ 80 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลก่อนการทดลองและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม

1. คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลในกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนการทดลองคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัยมีค่าเฉลี่ย = 25.40 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย = 21.30 ก่อนการทดลองคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย มีค่าเฉลี่ย = 15.90 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย = 12.30 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลก่อนการทดลองและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง ($n = 10$)

ความเป็นภาระของผู้ดูแล	พิสัยคะแนนตามแบบสัมภาษณ์ (Possible-Range)	พิสัยคะแนนจริงก่อนการทดลอง (Actual-Range)	$\bar{X}$	SD	พิสัยคะแนนจริงหลังการทดลอง (Actual-Range)	$\bar{X}$	SD
เชิงปรนัย	0-36	18-31	25.40	4.72	13-27	21.30	4.99
เชิงอัตนัย	0-48	4-31	15.90	7.49	0-20	12.30	5.81

2. คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลในกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการทดลอง คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย มีค่าเฉลี่ย = 30.30 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย = 30.10 คะแนนก่อนการทดลองคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย มีค่าเฉลี่ย = 15.30 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย = 18.10 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลก่อนการทดลองและหลังการทดลองในกลุ่มควบคุม ($n = 10$)

ความเป็นภาระของผู้ดูแล	พิสัยคะแนนตามแบบสัมภาษณ์ (Possible-Range)	พิสัยคะแนนจริงก่อนการทดลอง (Actual-Range)	$\bar{X}$	SD	พิสัยคะแนนจริงหลังการทดลอง (Actual-Range)	$\bar{X}$	SD
เชิงปรนัย	0-36	26-34	30.30	2.21	26-35	30.10	3.14
เชิงอัตนัย	0-48	9-20	15.30	3.20	12-25	18.10	3.98

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ความเป็นภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของกลุ่มทดลองลดลง ภายหลังได้รับการพยาบาลโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลในกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Dependent t-Test พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย และความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย หลังการทดลอง ต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแล
เชิงปรนัย และคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัยของกลุ่มทดลองก่อน และหลัง
การทดลอง ($n = 10$)

ความเป็นภาระ ของผู้ดูแล	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t-Value	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
เชิงปรนัย	25.40	4.72	21.30	4.99	3.99	.001
เชิงอัตนัย	15.90	7.49	12.30	5.81	2.76	.011

2. สมมติฐานที่ 2 ความเป็นภาระเชิงปรนัย ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของ
กลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาล โดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับ
การพยาบาลตามปกติ

เปรียบเทียบคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย โดยใช้สถิติ ANCOVA และใช้
คะแนน Pretest เป็นตัวแปรร่วม พบว่าหลังจากควบคุม คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย
ก่อนการทดลองแล้ว พบความแตกต่างของคะแนน ความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย หลังการ
ทดลองของกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{1,17} = 8.65, p = .009$)
ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงปรนัย ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยใช้คะแนนความเป็นภาระของ
ผู้ดูแลเชิงปรนัยก่อนการทดลอง เป็นตัวแปรร่วม (Covariate Variable) ($n = 20$)

แหล่งความแปรปรวน	SS adj.	df	MS adj.	F	Sig.
ตัวแปรร่วม	154.725	1	154.725	16.619	.001
ระหว่างกลุ่ม	80.584	1	80.584	8.655	.009
ความคลาดเคลื่อน	158.275	17	9.310		
รวม	700.200	19			

3. สมมติฐานที่ 3 ความเป็นภาระเชิงอัตนัย ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของ กลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาล โดยใช้โปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแล ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

เปรียบเทียบคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย ใช้สถิติ ANCOVA และใช้คะแนน Pretest เป็นตัวแปรร่วม พบว่า หลังจากควบคุม คะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย ก่อน การทดลองแล้ว พบความแตกต่างของคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{1,17} = 14.91, p = .001$) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนความเป็นภาระของผู้ดูแลเชิงอัตนัย ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยใช้คะแนนความเป็นภาระของ ผู้ดูแลเชิงอัตนัยก่อนการทดลอง เป็นตัวแปรร่วม (Covariate Variable) ($n = 20$)

แหล่งความแปรปรวน	SS adj.	df	MSadj.	F	Sig.
ตัวแปรร่วม	230.554	1	230.554	18.108	.001
ระหว่างกลุ่ม	189.949	1	189.949	14.919	.001
ความคลาดเคลื่อน	216.446	17	12.732		
รวม	615.200	19			